

Dede

Títol original: *Dede* **Direcció:** Mariam Khatchvani **Guió:** Mariam Khatchvani, Vladimer Katcharava, Irakli Solomonashvili **País:** Geòrgia **Durada:** 97 min **Any:** 2017 **Gènere:** Drama **Interpretació:** Georges Babluani, Natia Vibliani, Mose Khachvani, Girshel Chelidze, Nukri Khachvani **Música:** Tako Jordania **Fotografia:** Konstantin Esadze **Distribuïdora:** Paco Poch Cinema **Estrena a Espanya:** 1/6/2018
No recomanada per a menors de 12 anys
Versió original subtítulada en català / Versió original subtítulada en espanyol

SINOPSI

Triangle amorós en les crues muntanyes nevades de Geòrgia després de la Guerra Civil Soviètica. El Gegi i el David són dos amics que han forjat un vincle gairebé fraternal en salvar-se la vida al camp de batalla. Per això, el David convida el Gegi al seu casament amb la Dina, una dona rebel. Per casualitats de la vida, resulta que la Dina i el Gegi van tenir un romanç en el passat, i per això intenta cancel·lar el seu matrimoni amb el David immediatament, cosa que aquest no permetrà per culpa del poder del patriarcat. (sensacine.com)

CRÍTICA

'Dede': les àrdues tradicions de la regió georgiana de Svanètia

05/07/2017 - KARLOVY VARY 2017: La directora georgiana Mariam Khatchvani aborda els costums que encara perduren a la seva regió natal

El curt *Dinola*, que la jove directora georgiana **Mariam Khatchvani** va realitzar com a assaig per a un llargmetratge, va aconseguir una nominació als EFA 2013. La cinta tractava sobre les singulars tradicions de la regió muntanyosa de Svanètia, on va néixer la cineasta. Ara, el seu llarg sobre el mateix tema, *Dede*, s'ha estrenat mundialment a la secció East of the West de Karlovy Vary.

La pel·lícula arrenca el 1992, quan el David (**Nukri Khatchvani**) i el Gegi (**George Babluani**) tornen al llogaret natal del primer després de la guerra. El Gegi li va salvar la vida al David, i aquest insisteix que passi uns dies com el seu convidat i assisteixi a les seves noces amb la Dina (**Natia Vibliani**). Però la Dina i el Gegi ja s'havien vist abans, i entre ells hi ha certa química, així que la noia diu a la seva família que no vol seguir endavant amb el casament. El seu avi no aprova aquesta decisió, ja que no complir la paraula donada seria un deshonor per a la família.

Aquesta situació enfronta, per descomptat, el Gegi i el David, i quan aquest el convida (irat) a sortir de caça amb el Girseli (**Girshel Tchelidze**), veí i amic de la infància de la Dina, tot acaba amb una mort inesperada que passa fora de pantalla: el David s'ha suïcidat. Llavors, el Gegi porta la Dina al seu poble; reprenem la història cinc anys més tard, i veiem que tots dos tenen un fill.

Després de la mort del Gegi, el Girseli vol casar-se amb la Dina, ja que ha estat enamorat d'ella des que eren nens. Tot i que el sacerdot local li diu que algunes tradicions i costums haurien de ser oblidades, el Girseli segresta la Dina. Però el pare del Gegi no vol que el seu net deixi la família.

La trama del film té moltes altres línies narratives, que aborden principalment aquests costums antiquats, sovint cruels; més que com una narrativa unitària, Khatchvani les tracta com a exemples eloqüents. La cinta està completament dedicada a la bellíssima regió de Svanètia, les seves majestuoses muntanyes i les seves tradicions, i està plena de música folk, cançons de bressol, supersticions, artesanies i caça. La majoria dels moments amb gran potencial dramàtic succeeixen fora de pantalla, fet que en part és degut a un pressupost reduït i a circumstàncies complicades per a la producció: a més de rodar en un terreny difícil sense infraestructura, part de l'elenc va ser detingut per policies corruptes i empresonats durant sis mesos. D'altra banda, tots els actors, a excepció de Babluani, són no professionals, i encara que Khatchvani els va triar perquè volia que el film estigués en el dialecte local, l'svanetià, parlat per només 10.000 persones, potser va pensar que no haurien pogut treballar amb un material intensament dramàtic.

El caràcter ardu i bell de l'ambientació i la cruesa de l'estètica i de l'estratègia de direcció hauria d'assegurar a *Dede* (que en svanetià significa "mare") el seu pas per altres festivals, i, com estudi antropològic, és una obra atractiva i intrigant. Els costums obsolets que encara perduren, que estan centrats en l'honor familiar i neguen a la dona la presa de decisions, incloent-hi el que fa referència al destí dels seus propis fills, podrien escandalitzar algú, però la perspectiva de Khatchvani aconsegueix que el públic vegi tant el millor com el pitjor de la seva regió natal.

Vladan Petkovic – cineuropa.org